

یادداشت «حسین موسویان» در «کیودو»

قدرت های جهانی از رویکردهای دوگانه دست بردارند/باید برای رسیدن خاورمیانه عاری از سلاح اتمی جدی بود

«حسین موسویان» مذاکره کننده اسبق ایران با انتشار یادداشتی در خبرگزاری

«کیودو» به قدرت های جهانی توصیه کرده است از رویکردهای دوگانه در قبال موضوع منع گسترش تسلیحات هسته ای دست بردارند.

به گزارش خبرگزاری فارس، «حسین موسویان» عضو اسبق تیم ایران در مذاکرات هسته ای با انتشار یادداشتی در خبرگزاری «کیودو» به قدرت های جهانی توصیه کرده است ضمن کنار گذاشتن رویکردهای دوگانه، صادقانه و با جدیت به دنبال جلوگیری از گسترش تسلیحات اتمی باشند.

در این یادداشت آمده است: کشورهای غربی در سال های اخیر به سبب اتکای بیش از حد به اصول و اطلاعات ساده انگارانه و به تبع آن فهم نادرست از فرهنگ و نیت طرف مقابل و همچنین تصور غلط از اینکه مردمشان برای دادن جان و مالشان آمادگی دارند، مرتکب چندین اشتباه در عرصه سیاست خارجی شده اند.

این امر به سیاست هایی منجر می شود که با توان یک ملت برای واکنش درست به محیط و شرایط متغیر، متناسب نیست. همین امر باعث می شود تا نیاز به فریب مداوم افکار عمومی از طریق ارائه اطلاعات غلط و دستکاری، به وجود آید.

در بحران هسته ای ایران هم، غرب در آستانه ارتکاب اشتباه مشابهی بود.

در 24 نوامبر 2013، قدرت های جهانی در ژنو با دستیابی به چشم گیرترین موافقتنامه ای که تاکنون در پرونده هسته ای به دست آمده، از تکرار اشتباهات گذشته گریختند.

بر اساس این موافقتنامه، ایران غنی سازی در سطوح بالاتر از 5 درصد را متوقف کرده، ذخایر اورانیوم غنی شده ای را که به آن نیاز ندارد «بی اثر» می کند، میزان دسترسی بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی به سایت های هسته ای را افزایش داده، هیچ گونه فعالیت بازفرآوری نداشته و مجتمع آب سنگین اراک را نیز بیش از این توسعه نمی دهد. در مقابل قدرت های جهانی هم تحریم جدید وضع نکرده و کاهش محدود در تحریم ها

اعمال می کنند.

هدف نهایی «طرح اقدام» که در ژنو مورد توافق قرار گرفته، دستیابی به راهکاری جامع، بلندمدت و مورد توافق دوجانبه است که علاوه بر اثبات ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران، این کشور را قادر کند تا از حق خود برای استفاده از انرژی هسته ای با مقاصد صلح آمیز و بر اساس بندهای مرتبط «ان پی تی» (پیمان منع گسترش تسلیحات اتمی) و منطبق با تعهدات ذیل آن، بهره ببرد.

قدرت های جهانی بعد از یک دهه خودداری از پذیرش حق ایران برای غنی سازی، نهایتاً پذیرفتند که ایران در راهکار جامع یک «برنامه غنی سازی منطبق با تعریف دوجانبه، با محدودیت های عملی و اقدامات نظارتی» که ماهیت صلح آمیز برنامه را اثبات کند، داشته باشد.

طرفین قرار است مذاکرات را برای آغاز روند گام به گام و متقابل که نهایتاً به دستیابی به راهکاری جامع که به برداشته شدن تمام تحریم های شورای امنیت سازمان ملل، همچنین تحریم های چند و یکجانبه مرتبط با برنامه هسته ای منجر می شود، آغاز کنند.

به سبب تلاش های تیم مذاکره کننده، اکنون نقشه راهی برای حل مناقشه هسته ای در یک فضای مسالمت آمیز که بر مبنای اعتماد متقابل و پایبندی طرفین به تعهداتشان شکل گرفته، وجود دارد.

خروجی بزرگ دیگر این واقعیت است که اکنون مسئله مذاکرات مستقیم ایران و آمریکا حل شده و پایتخت ها در سطحی بالاتر با هم ارتباط دارند. این گشایش به سبب مذاکرات هسته ای و صدور مجوز مذاکرات مستقیم مقامات دو کشور از سوی «حسن روحانی» و «باراک اوباما» پیش از مذاکرات ژنو، رخ داد.

این توافق همچنین دریچه ای برای تعامل سازنده دو کشور در رابطه با دیگر بحران های حل نشده از جمله سوریه، عراق و افغانستان باز کرده است. شکی نیست که چنین مذاکراتی می تواند مسیری جدید به سوی دنیا و خاورمیانه ای امن تر باز کند.

توافق هسته ای، پیروزی بزرگی برای منع اشاعه است. اما واقعیت این است که موضوعات منع اشاعه بین المللی و خلع سلاح نیازمند تلاش هایی بسیار فراتر از موضوع هسته ای ایران است. یکی از اهداف پیمان منع گسترش تسلیحات هسته ای (ان پی تی) جلوگیری از گسترش تسلیحات اتمی و فناوری های مرتبط با آن است.

از زمانی که «ان پی تی» اجرایی شده، هند، پاکستان، اسرائیل و کره شمالی (که ابتدا عضو «ان پی تی» بود و بعدا از آن خارج شد) تسلیحات هسته ای را گسترش داده و برخی از آن ها آزمایش تسلیحات اتمی هم انجام داده اند.

با این وجود، ایالت متحده با هند توافقنامه دفاعی، امنیتی و محیط نظامی امضا کرده؛ بیش از 30 میلیارد دلار کمک مستقیم هم از سال 1948 به پاکستان کرده که نیمی از آن کمک نظامی بوده و بیشتر از 2 سوم آن بعد از سال 2001 به این کشور اهدا شده است. روابط واشنگتن با اسرائیل هم همچنان مستحکم مانده و ضمنا ایالات متحده در طول چند دهه گذشته، بیش از 130 میلیارد دلار مستقیما به تل آویو کمک کرده است.

پیش از آغاز این دور از مذاکرات هسته ای در ژنو، «فرانسوا اولاند» رئیس جمهور فرانسه به اسرائیل رفت و تصریح کرد که کشورش هرگز گسترش تسلیحات هسته ای را تحمل نمی کند.

رئیس جمهور فرانسه در حالی این بیانیه قاطعانه را صادر کرد که پاریس راکتور دیمونا را برای اسرائیل ساخته که برای توسعه تسلیحاتی به کار می رود، راکتوری در سطح تسلیحاتی برای عراق در زمان «صدام حسین» ساخته، فناوری استخراج پلوتونیوم را به پاکستان داده و همچنان به همکاری با هند بعد از آنکه این کشور در سال 1947 اولیه بمب هسته ای خود را تست کرد، ادامه می دهد.

هدف اصلی دیگر «ان پی تی» تضمین خلع کامل تسلیحات هسته ای کشورهای هسته ای عضو پیمان یعنی چین، روسیه، بریتانیا، فرانسه و ایالات متحده است. با وجود آنکه هر 5 عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل «ان پی تی» را امضا و تصویب کرده اند، هیچ یک از آن ها به تعهد خود در «ان پی تی» مبنی بر کنار گذاشتن تسلیحات هسته ای، عمل نکرده اند.

آن ها بعد از چهار دهه، هنوز ذخایر بزرگی از کلاهک های هسته ای در اختیار دارند. در حال حاضر، روسیه و ایالات متحده هر یک حدود 10 هزار کلاهک هسته ای در اختیار دارند که نیمی از آن ها در نوبت نابودی قرار دارند. فرانسه هم 300، بریتانیا 225 و چین نیز حدود 240 کلاهک در اختیار دارند.

علاوه بر این، قدرت های جهانی برای تحقق تصمیم سازمان ملل برای رسیدن به خاورمیانه عاری از سلاح هسته ای، از خود جدیت نشان نمی دهند.

«بنیامین نتانیاهو» نخست وزیر اسرائیل به انتقاد از توافقنامه پرداخته و آن را اشتباهی تاریخی خوانده و گفته است: امروز جهان به جایی بسیار خطرناک تر تبدیل شده، چراکه خطرناک ترین رژیم دنیا گام بزرگی به سوی دستیابی به خطرناک ترین تسلیحات دنیا برداشته است.

نخست وزیر اسرائیل در حالی چنین بیانیه ای را صادر کرده که می داند اسرائیل تنها «کشوری» است که صدها عدد از این «خطرناک ترین سلاح» را در اختیار دارد.

قدرت های جهانی نباید فریب چنین بیانیه هایی را بخورند و باید در نهایی کردن توافقنامه ای برای خاورمیانه عاری از سلاح هسته ای جدی باشند.

قدرت های جهانی در موضوع برنامه هسته ای ایران در جهت صحیحی حرکت می کنند، اما بر اساس گزارش های آژانس بین المللی انرژی اتمی و ارزیابی های اطلاعاتی ایالات متحده، هیچ مدرکی دال بر اینکه برنامه هسته ای ایران کوچکترین حد به سمت اهداف تسلیحاتی حرکت کرده یا مقامات ایرانی چنین تصمیمی را داشته اند، وجود ندارد.

پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل با ایجاد روابط راهبردی با کشورهای دارنده بمب هسته ای، ادامه ذخیره بیش از 20 هزار کلاهک هسته ای، ادامه نوسازی ذخایر و زیرساخت های وابسته آن، به شدت «ان پی تی» را نقض کرده، از خلع سلاح غافل شده و منع گسترش را تضعیف کرده اند.

آن ها باید به رویکردهای دوگانه پایان دهند، بر موضوعات اصلی مرتبط با منع گسترش متمرکز شوند و

صداقت خود برای رسیدن به دنیای عاری از سلاح هسته ای را نشان دهند.
انتهای پیام/ص